

Презентація

на тему

“Буддійські течії”

Студентки 34 групи ФІМ
Федорової Анни Олександрівни

Зміст

Вступ

1. Хінаяна
2. Махаяна
3. Ламаїзм

Висновок

Список використаної літератури

Вступ

Буддизм — найдавніша світова релігія, яка є спільним компонентом різних цивілізацій Сходу — від Індії до Японії. Його філософія глибока і оригінальна. Буддизм вважається «ключем до східної душі», без нього не можливо зрозуміти багатьох культур і особливостей східних народів.

Спочатку буддійські громади складали жебраючі ченці. Чернечий буддизм носив назву хінаяна (мала колісниця). Але не всі послідовники Будди погоджувались носити чернечий одяг, і так виник інший напрям в буддизмі — махаяна (велика колісниця).

Хінаяну також називають південним буддизмом, оскільки він почав поширюватися в країнах південної і південно-східної Азії, махаяну вважають північним буддизмом.

Хінаяна

Хінаяна – початковий філософський буддизм в усій його чистоті й ортодоксальності. Визначальний акцент у ньому ставиться на особистому спасінні, на особистих зусиллях людини задля звільнення від пут сансари. Послідовники хінаяни відмовляються від усього мирського, вважаючи, що досягти святості та нірвани можливо лише через чернецтво, шляхом багатьох перероджень.

Звідси і сповідання «вузького шляху спасіння» та ідеалу архата (так називали найближчих учнів Будди – в хінаяні їх 16). Архат (санскр., досл. –достойний, гідний , праведник) – людина, яка досягла звільнення (нірвани) від ланцюга перероджень (сансари).

Хінаяна поділяється на кілька шкіл. Історично першою серед них є школа тхеравада (звідси й друга назва хінаяни), яку заснували найфанатичніші послідовники Будди відразу після його смерті. Вважаючи Будду земною істотою, тхеравадисти прагнули зберегти в пам'яті кожне слово, кожний жест, епізод із життя свого вчителя, який, на їхню думку, з'являється серед людей кожні п'ять тисяч років.

Із лона тхеравади виокремилася (прибл. 350 р. до н. е.) школа стхавиравада. Її прибічники зберегли у своїй традиції найархаїчніші елементи. Патріархом школи було проголошено Тхера Моггампутта Тисса – чудотворця, який очистив сангху від єресі й утвердив стхавираваду як офіційну традицію буддизму в державі Ашоки. Будда шанувався як реальна особа, наділена людськими (а отже, й слабкими) та надлюдськими рисами.

Стхавиравада не була чимось монолітно єдиним. Вона охоплювала собою цілий шерег шкіл, серед яких – ватсипутрія, що була заснована приблизно 280 р. до н. е. і проіснувала до IX ст. Основна ідея школи – визнання існування невизначеної, постійної матеріальної субстанції, що визначає природу людської індивідуальності. Практична ж реалізація карми не можлива поза межами існування особи.

Махаяна

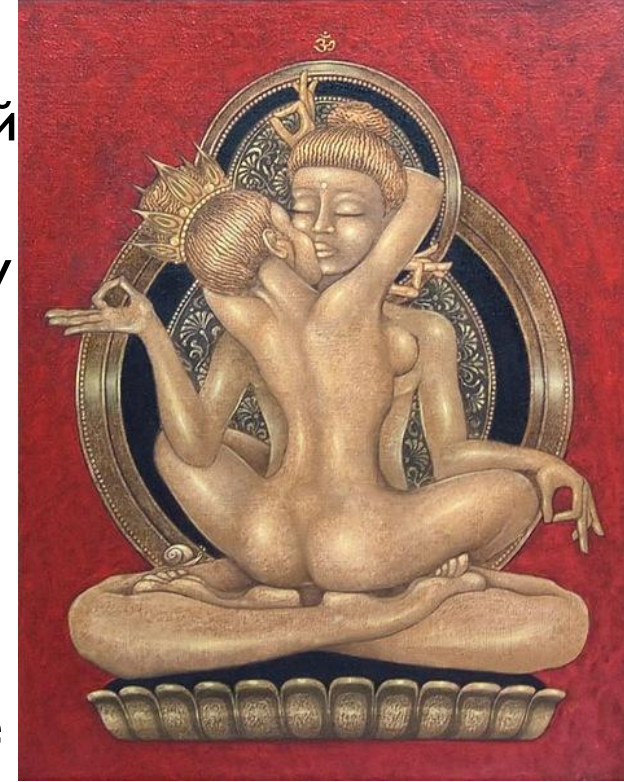

Другим напрямом буддизму є вчення махаяна (санскр., досл. – велика колісниця). Своїми витоками воно сягає раннього буддизму, зокрема махасангхиків («велика громада»), течії, що виникла ще в IV ст. до н.е. Махаяна стала самостійним напрямом у I ст. в буддизмі. Його засновником вважається буддійський філософ-проповідник Нагараджуна (II – III ст. н. е.).

На відміну від хінаяни з її визначальною ідеєю досягнення особистого порятунку, шлях бодхисатва в махаяні доступний усім. Досягти нирвани тут може не тільки чернець, а й мирянин. Бодхисатва (санскр., досл. – той, хто прагне просвітлення) – людина чи інша істота, яка прийняла рішення вийти з кола сансари і стати Буддою

На початку нашої ери в лоні махаяни виник новий напрям – тантризм, який набув виразного оформлення у V-VII ст. Тантричний буддизм має ще назву ваджраяна (діамантова колісниця). Допускаючи існування бодхисатв, тантризм засвідчує свої витоки. Водночас він має й оригінальні риси, що дали йому змогу виокремитися в особливий напрям. У першу чергу це специфічна система езотеричної практики. Тантризм ґрунтується на дотриманні різноманітних і складних ритуалів, які б заперечували миттєвий, швидкий, як блискавка ваджра (зброя бога Індри для кидання, що має тисячу голок), доступ до нірвани.

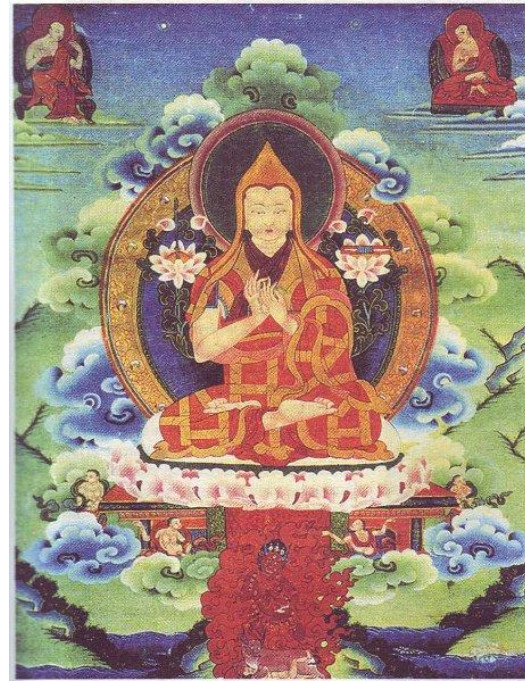

Найвідоміший серед цих ритуалів – багаторазове повторення священних погроз – мантри (віршів із ведичних текстів, які використовуються як заклинання і чарівні формули). Учення має свої тексти – тантри, в основу яких покладено ідею людини-мікрокосму і уявлення про інь (жіночу) та ян (чоловічу) шакті (статеву енергетику), трансформація якої згідно з тантритами веде до розширення свідомості та просвітлення.

Тантратизм

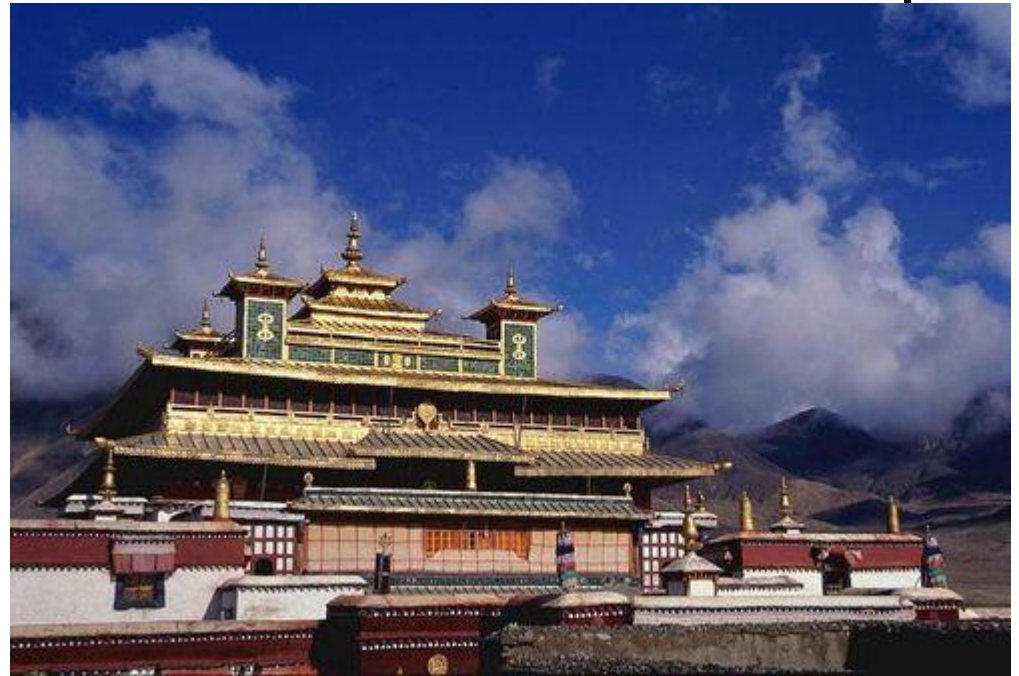
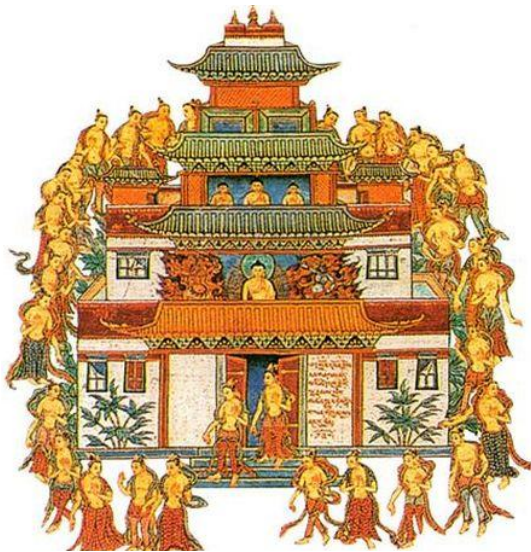

Ламаїзм

Контактуючи з анімістичними релігіями Тибету, з культом бонпо (формою шаманізму), тантричний буддизм перетворився протягом VII-XIV ст. на ламаїзм, що остаточно оформився завдяки реформам тибетського лами Цзонхаву (1357-1419).

Зберігаючи основні буддійські положення, ламаїзм у той же час має свою специфіку. Це ускладнена обрядовість, масове поширення інституту лам (тибет. лама – найвищий), їх пошанування, беззастережна покірність, яка вва- жається головною чеснотою. Старший син у кожній родині послідовників ламаїзму, як правило, посвячується у лами. Звідси і величезна кількість ламаїстських монастирів.

Є дві найвищі ламські посади: далай-лама, що вважається втіленням бодхисатви Авалокітешвари, і панчен-лама – уособлення Будди Амитабхи. За логікою, панчен-лама має бути домінуючим, оскільки втілення Будди в сакральному плані вище за персоніфікацію бодхисатви. Та в реальному житті склалося так, що саме далай-лама в столиці Лхаса зосередив у своїх руках найвищу духовну й політичну владу і став загально визнаним верховним авторитетом для всіх ламаїстів та багатьох шанувальників. Резиденцією панчен-лами став монастир біля Шигатзе.

Висновок

Буддизм є особливою релігією світу. По-перше, він своїм корінням проріс у багату на філософські традиції індійську культуру. По-друге, буддизм — це релігія, яка не знає Бога-творця.

Тому, обґрунтовуючи свої релігійні догми, адепти буддизму не апелювали до авторитету Бога-творця, а розвивали філософсько-теоретичне тлумачення релігійної ідеї спасіння. По-третє, в буддизмі існує відповідний категоріальний апарат, який визначає специфіку буддійського світогляду.

Список використаної літератури

1. Кочетов А. Н. «Буддизм» М., Политиздат, 1968.
2. Кривелев И. А. «История религий» Т. 2 М., "Мысль", 1988.
3. Мень О.Н. «История религии» М., 1994.
4. Бублик А.П. «Релігієзнавство», К., 2000
5. Лубський С.Р., «Релігієзнавство», К., 1997
6. Калінін В.О., «Релігієзнавство», К., 2002